

Tor Madsen
Brommegaard
Brommevej 19
3760 Gudhjem

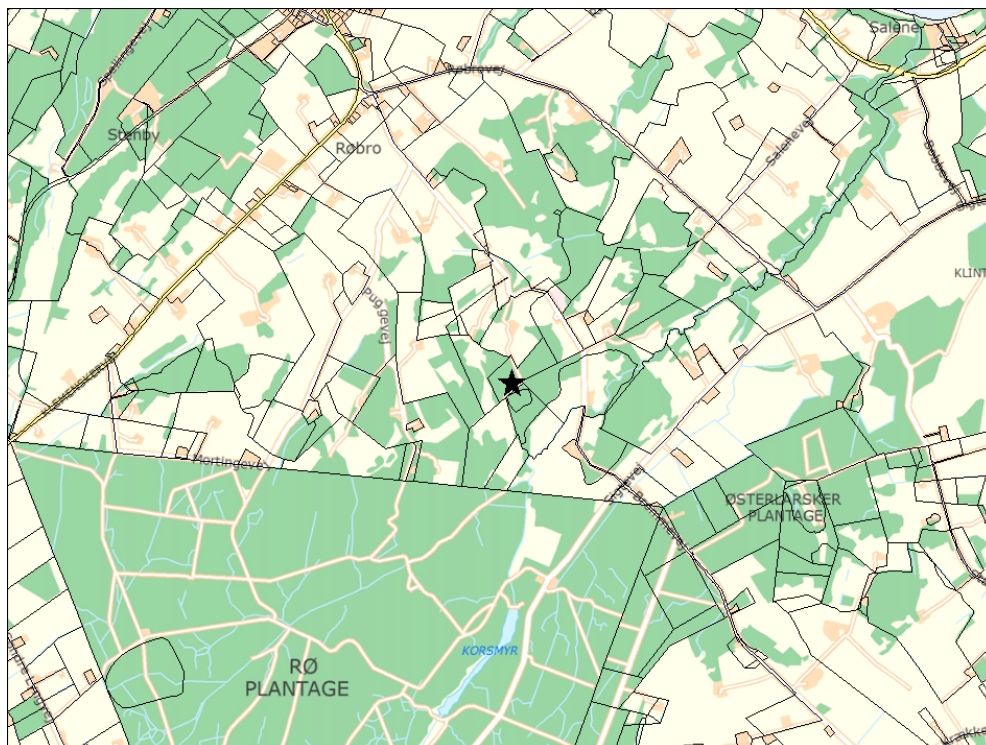
Bornholm
J.nr. NST-321-02882
Ref. JIGNO
Den 1. april 2011

mail@brommegaard.dk

Tilladelse til trætopbane i fredskov på Munkerup, matr. nr. 108 bd m.fl. Rø, Bornholms Regionskommune

Afgørelse

Naturstyrelsen giver hermed **tilladelse** til etablering af en trætopbane på Munkerup, Brommevej 10, Gudhjem, matr. nr. 108 bd m.fl. Rø, Bornholms Regionskommune. Området for aktivitetsanlæggets placering fremgår af kortet nedenfor.

Vilkår

1. Projektet skal gennemføres som det fremgår af ansøgning af d. 17. januar 2010 fra Tor Madsen, samt supplerende oplysninger sendt den 23. marts angående den endelige placering af banerne, som fremgår af bilag.
2. Trætopbanerne fastgøres på træerne på en sådan måde, så træernes vækst fortsat er mulig og så træerne ikke skades. Ved ophør med brug trætopbanerne skal banerne kunne fjernes uden at skade træerne.
3. Banen må ikke være til væsentlig gene for den nuværende rekreative anvendelse af skoven.
4. Arealet med trætopbanerne må ikke afskærmes med hegn eller lignende, så den lovlige adgang for publikum i skoven hindres.
5. Der sikres en fortsat foryngelse af skoven således at skoven fortsat lever op til kravet i skovloven omkring bæredygtig drift. Samtidig bevares skovbunden under klatrebanen som værende skovbund og beskyttes mest muligt under anlæg af banen. Dog tillades etablering af mindre stiforløb under banerne, belagt med skovflis og/eller barkflis.
6. Skiltning i området indskrænkes til et minimum.
7. Hvis brugen af aktivitetsanlægget ophører, skal anlægget fjernes og arealet reableres.

Der stilles ikke vilkår om erstatningsskov, fordi der ikke sker rydning af skov og fordi anlægget ikke er til hindring for fortsat bæredygtig skovdrift af arealet.

Afgørelsen er truffet i medfør af § 38, jf. § 11, stk. 1 og § 39 i skovloven (lovbekendtgørelse nr. 945 af 24/9 2009) og § 1, § 2 i bekendtgørelse om erstatningsskov (nr. 874 af 24. november 1997).

Denne afgørelse vedrører kun forholdet til skovloven. Kommunen kan oplyse, hvilke andre tilladelser, der eventuelt er nødvendige.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 3 år efter, at den er meddelt, jf. skovlovens § 42.

Fortidsminder

Da det er muligt, at der findes jordfaste fortidsminder på arealet, skal du være opmærksom på følgende bestemmelser i museumsloven:

- § 25, hvorefter den, for hvis regning et jordarbejde skal udføres, forud for igangsætning af arbejdet kan anmode vedkommende kulturhistoriske museum om en udtalelse med stillingtagen til, om arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder.
- § 27, hvorefter jordarbejdet skal standses ved fund af spor af menneskelig virksomhed, der er efterladt fra tidligere tider, dvs. strukturer, konstruktioner, bygningsgrupper, bopladser, grave og gravpladser, flytbare genstande og monumenter og den sammenhæng, hvori disse spor er anbragt. Eventuelle fund skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum.

Redegørelse for sagen

Naturstyrelsen Bornholm har den 10. januar 2011 modtaget ansøgning om dispensation fra skovelovens § 11 i forbindelse med etablering af trætopbane på Munkeup, Brommevej 10, 3760 Gudhjem, matr. nr. 108 bd m.fl. Rø, Bornholms Regionskommune. Ansøger Tor Madsen har den 23. marts 2011 sendt supplerende oplysninger til Naturstyrelsen Bornholm med den endelige placering af banerne, og den 24. marts 2011 sendt supplerende oplysninger om placering af P-plads, som er udenfor fredskov.

Formålet med anlægget er, at sikre ejendommen en ny indtægtskilde og dermed forbedre skovens økonomi, samt at tilbyde offentligheden nye friluftsoplevelser i den Bornholmske natur.

Anlægget ønskes placeret på matr. nr. 108 bd og 108 bs, Rø, med "Zipline" henover matr. nr. 80 a og 108 am. Arealet er et let kuperet terræn med højskov med overvejende bøg mod øst og hhv. ung blandings skov mod syd.

Området hvor trætopbanen opføres udgør ca. 3,2 ha., hvoraf 2,6 ha er indenfor fredskov. Arealet udenfor fredskov er et areal på den tilstødende mark. Det berørte fredsskovareal er en del af ejendommens samlede skovareal på 34,4 ha, hvoraf ca. 27 ha er fredskov. Ejendommen er beliggende i et område med meget skov. Udover jagt har arealet ingen eksisterende rekreativ anvendelse. Skovbilledet rummer en stor variation og drives naturlært med plukhugst og selvforryngelse.

Af ansøgningen fremgår et klart ønske om, at fastholde det eksisterende skovbillede, da autenticitet er en væsentlig del af oplevelsen. Skovbrynet ud mod marken holdes intakt, da det er et relativt åbent hegn med storkronede træer i dag. Underskoven bibeholdes i dens nuværende form. Der vil ikke blive foretaget terræændringer i skoven ligesom anlægget ikke bliver hegnet. Anlægget kan fjernes igen uden at skoven vil være påvirket af den tidligere brug som klatrebane. Parkeringsplads, billettering og toiletfaciliteter vil blive placeret udenfor fredskov.

Det ønskede anlæg vil være en moderne attraktion med høj oplevelsesværdi. Området Rø – Gudhjem – Østerlars, har en høj gennemstrømning af turister som bla. allerede besøger byen Gudhjem, Østerlars Rundkirke, Bornholms Middelaldercenter, Rø Plantage, Nordbornholms Golfbane og Østerlars Skibakke. Alle attraktioner er placeret mellem 2 og 3 km. fra Munkeup. Vi mener derfor at området har en unik placering til dette formål.

Anlægget kommer til at bestå af 6 baner. Banerne vil typisk have ca. 15 forhindringer i rækkefølge. Banerne er typisk placeret ca. 1,5 til 20 meter oppe i trætoppen. Mellem træerne er der spændt flere stålwire, som udgør grundelementet for en forhindring. Stålwire monteres således at de ikke gør skade på hverken bark eller ved. På en lang række af de træer der indgår i forhindringsbanen bygges der platforme som fungerer som hvilested eller bro til næste forhindring. Platformene bygges i træ og fastgøres på træerne ligeledes uden at bark eller ved tager skade.

I skoven under banerne etableres et stiforløb, for at man kan følge gæsterne gennem banen fra jorden, samt fordi et afmærket stiforløb være med til at styre den øvrige færdsel igennem arealet og undgå et unødigt slid på skovbunden. Stien belægges og afgrænses af skovflis og/eller barkflis.

Området hvor trætopbanen placeres blev sammen med ansøger besigtiget d. 1. marts 2011. Ved besigtigelsen kunne det konstateres, at skoven forstod som beskrevet i ansøgningen.

Det fremgår af ansøgningen, at der ikke er registreret truede plante- eller dyrearter i området i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, de såkaldte bilag IV-arter. Naturstyrelsen Bornholm har haft kontakt til kommunen, der bekræfter, at der ikke er nogen registreringer for området.

Der er ikke konkret kendskab til forekomst af flagermus i den pågældende bevoksning. Med udgangspunkt i bevoksningens placering i et område meget skov, vil forekomst af flagermus være mulig. Da der i området er meget skov, vurderes aktivitetsanlægget ikke at forringe skovens økologiske funktionalitet som helhed.

Skoven er ikke EF habitat- eller fuglebeskyttelsesområde. En dispensation skønnes derfor ikke at indebære en forringelse af levesteder for arter eller at medføre betydelig forstyrrelse af arter.

Begrundelse for afgørelsen

Efter skovlovens § 11, stk. 1, må der på fredskovspligtige arealer ikke opføres bygninger, etableres anlæg, gennemføres terrænændringer eller anbringes affald uden sammenhæng med skovdriften. Efter § 38 kan der dog gives dispensation, når særlige grunde taler for det.

Praksis for dispensation er meget restriktiv. I praksis gives kun tilladelse, hvis der ikke kan findes en placering uden for fredskov, og hvis hensynet til overordnede samfundsmæssige formål vejer tungere end hensynet til at bevare arealet som fredskov.

Anlæggets karakter forudsætter en placering i et område med større træer, hvilket medfører, at anlægget stort set kun kan placeres i skov. Det vurderes, at der ikke er alternative placeringsmuligheder i nærheden.

Aktivitetsanlægget vil ikke hindre, at den nuværende rekreative udnyttelse kan fortsætte.

I forbindelse med etablering sker ingen rydning af ældre skov og kun i begrænset omfang rydning af opvækst og beskæring af grene.

Det vurderes, at bæredygtig skovdrift fortsat er muligt, at skoven som helhed opretholdes og at der ikke sker væsentlig forringelse af naturinteresser.

Hverken planlægningsbestemmelser, fredninger eller servitutter er til hinder for anlægget.

På baggrund af ovennævnte vurderes, at der kan gives tilladelse til det ansøgte aktivitetsanlæg på ovennævnte vilkår.

Klagevejledning m.v., jf. § 60 og §§ 62 – 64 i skovloven

Afgørelsen kan påklages til Naturklagenævnet. Følgende er klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen.
- Enhver, som i øvrigt har en individuel væsentlig interesse i sagen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagefristen er 4 uger. Klagen indgives skriftligt til Naturstyrelsen, Bornholm, Ekkodalsvejen 2, 3720 Aakirkeby, som derefter sender klagen til Naturklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. De vil få besked fra Naturstyrelsen, hvis andre end De selv klager.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at den der klager indbetaler et gebyr på 500 kr. til nævnet. En opkrævning på gebyret vil blive sendt til vedkommende, når nævnet har modtaget klagen fra Naturstyrelsen. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis den der klager får helt eller delvis medhold i klagen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der klages over afgørelsen, må tilladelsen ikke udnyttes, før Naturklagenævnet har truffet afgørelse eller bestemmer andet.

Hvis De vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal sagen anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen.

Du er velkommen til at kontakte Naturstyrelsen, Bornholm på tlf. nr. 7254 3000, hvis du har spørgsmål til afgørelsen.

Med venlig hilsen
Naturstyrelsen, Bornholm

Jill G. Nothlev

Kopi til:

- Bornholms Regionskommune, e-mail: brk@brk.dk
- Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø, e-mail: dn@dn.dk
- Friluftsrådet, kredsformanden: Ingrid Kofod Larsen, Brogårdsvej 43, 3782 Klemensker, e-mail: ingrid@kofodlarsen.dk
- Dansk Ornitolog Forening centralt, Vesterbrogade 140, 1620 København V, e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitolog Forening Bornholm v./ formand Per Clausen Pedersen, Strandvejen 65, 3700 Rønne, e-mail: bornholm@dof.dk
- Bornholms Museum, Sct. Mortensgade 29, 3700 Rønne, att. Finn Ole Sonne Nielsen, e-mail: fon@bornholmsmuseer.dk

---

Naturstyrelsen er bemyndiget til at træffe afgørelse på miljøministerens vegne i medfør af § 16, nr. 28 og 29, i bekendtgørelse om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Naturstyrelsen (nr. 1411 af 8. december 2010).

Bilag

